

L a t w e e f c h u   U w i s e s .

Nr. 32. Zettortdeenâ 11tâ August 1849.

S l u d d i n a f c h a n a .

Kursemmes Gubernements waldischana pawehl sinnamu darriht, ka Rewales pilsehtâ, Tsggaunu semmê, kahds saldata behglis ar wahrdu Jahnis Mikkel irr fanemis un tâ isteizis: effoht saldata kas isbehdsis no Baustas Garnisones un peektâ gamenu neddelâ schinni gaddâ kahdam semneekam, kas garram brauzis, no ratteem isfadsis garrus swahrkus (kawtanu). Tapat arri wehl septitâ gamenu neddelâ tanni frohgâ, kas 10 werstes no Selgawas pee pascha Ribgas un Selgawas leetzelka, un kur Wahzsemneeze irr par frohdsineezi, schis behglis kahdam zelka wihram, kas lihds ar sawu beedri tur frohgâ bijis, no bikschu kullites effoht isnehmis ahdas maffu ar 40 sudraba rubuleem. Kursemmes Gubernements waldischana par to nu tâ nospreeduse: lai Dohbeles un Baustas Pilskunga teesa ismekle, woi scha behgla isteikschana teesa jeb ne, un lai awises scho isteikschanu fluddina, ka lai peeteizahs pee teefas tee, kam schee swahrki un schi nauda isfagta, un lai tad isdohd flaidru paradischanu, ka teem schi manta peederr.

Selgawas pilli, 26tâ Juhli m. d. 1849.

(Nr. 5252.)

Gubernements waldischanas Rahts Diederichs.

Gubernements waldischanas Sikritehrs E. de la Croix.

Deewam patihkams darbs.

Kad tee jaunee Latweefchu Uwihschu apgahdataji, kurreem Deews lai sawu paligu dohd pehz ta mums tif agri atnenta, ne ween no sawas draudses, bet no wiffas Kursemmes tif lohti zeenita un noschehlota Panteniufa mirschanas, to no winna ar tahdu samannigu un ruhpiгу prahtu kohptu Uwihschu rakstischanu ir joprohjam gribb apgahdaht, bet sawas leelas newalkas deht irr luhgusch, lai tee, kas lihds schim tam no mums aisgabjuscham mihtam sawu paligu pee schi darba snehgusch, ir winneem pee winnu eefahlschanas to ne atrautu; — tad no firds wehledami, ka schihs Uwihses, kas 27 gaddus Latweefchu tautai ne ween par wehstu-nesseru no tahlahm mallahm, bet arri par derrigu laika-kaweschanu un islusteschanu, par teizam pamahzischanu un prahta apgahmoschanu bijuschas, ne apfirgtu, un ne steigtohs agrâ nahwe pakka sawam lihdschinigam mihtam apgahdatajam, ir mehs, kas lihds schim pa brihscham kahdus rakstus us Uwihscham effam aislaidusch, ir taggad un us

preekschlaifu to gribbam darriht. — Tapehz nu papreeksch weenu notiffumu no Unguru-semmes isstahstisim.

Juhs, mihti Uwihschu lassitaji, ja arri zittâ mallâ ne buhtut redsejusch to leelu karra-pulku eeschanu zaur muhsu semmi, sinneet tomeht zaur waldischanas fluddinashanahm un basnizah-luhgshahanahm, ka muhsu augstais Reisers sawam draugam, tam Gestreikes Keiseram sawu stipru karra-spehku irr fuhstijis, lai tas winnam palihds, to dumpi apspeest, ko winna pawalstneeki, Unguru-semmes eedsihwotaji, tur prett sawu waldineeku zehlschi. It swehtdeenahs mehs taggad basnizahs Deewu luhdsam, lai winsch dohd sawu schehligu paligu un swehtibu muhsu stipreem karra-wihreem, ka tee ahtri un laimigi sawu gruhtu darbu beigtu, ir paschâ karroschanâ Deewu sawâ firdi turredami drohschi buhtu prett besdeewigeem dumpineekem, tohs drihs uswinneedami, bet turprettim gohdigi, mihtigi un schehlfirdigi rahditohs teem meerigeem semmes-eedsihwotajeem, ar ne kahdu warras- un grehku-darbu prett

teem farwu firdi neapgruhtinadami, un ka tee ta Unguru-semmei meeru sagahdadami, no winnas eedsihwotajeem ar pateizibu atlaisti, ar gohdu puschfoti un no mums ar preeku gaiditi ihfâ laikâ us farwu mihtu tehwa-semmi atkal atpakkat greeftohs. — Un ka daufsi no winneem ar tahdu Deewam patihkamu apnemfchanu turp aisgahjuschi, tas redsams no schi notikkuma, ko ne fenn Wahzu Awihfes mums pasluddinaja. Brenkas kahjineeku-pulks nahze Unguru-semme kahdâ pilssehtâ, kur dumpineeki neganti bija plohsijuschees, ne paschu swehtu Deewa-nammu ne taupidami. Schè Kreewu wirfneeks schim farwam pulkam leek atpuhtes deht apstahtees us pascha basnizas-platscha, un til ko tee karra-wihri farwas plintes schè bija pee semmes fastahdijuschi, tad tee dohdahs basnizâ, farwu tehwu-reisi nostaitiht un Deewa paligu us farwu zellu luhgtees. Scho darbu beiguschi, tee pazett farwas azzis us basnizas eelschpuffi, un reds, kâ tee dumpineeki ir schinni swehtâ weeta plohsijuschees, un tè dauds stahdes ar pohstifchanu darrijuschi. Schauschallas winnus pahraemm par tahdu besdeewibu, un katrs iswell farwu teescham ne parleeku pilditu mazziru, isnemem farwu kappeeki woi wairak, to us altara-galdu nolikdams, kur par azzumirkli tahda gubba naudas sakrahjahs, ka tas tur pehz winnu iseeschanas peegahjuschais basnizkungs 12 sudraba rub'us isstaitija. Brihnodamees schis nu steidsahs ahra pee Kreewu wirfneeka, to praftidams, kahdâ padohmâ winna saldati to dewusch, un nu dsird ar preeku un pateizibu, ka tee gribbejuschi ir farwu dallinu peelikt pee tahs schè redsamahs stahdes islihdinaschanas. — Tâ jaturrahs kristigam saldatam, ja tas ir karra-breesmâs gribb staidru firdi pasargatees, un zerreht us Deewu paligu un apschwefstifchanu. — Nemmetees ir juhs, meerâ un leelakâ pilnibâ dsihwodami semmes-lautiini, schohs gohdigus karra-wihrus fewim par labbu preekschihmi, pee wisseem farweem darbeem Deewu peesaukdami, ne ween farwas paschas, bet ir sweschas tizzibas Deewa-nammus-zeenidami, un farwahn

tâ kâ ir zittahm basnizahm par labbu winnu waijadfibas deht farwu dahwanu ne schelodami, bet labpraht Deewam, no ka wiss labbums mums nahk, dohdami, kas Deewam peederr, un kas baggati jums to atmaksahs!

W.

Scheloschanas wahrdi pehz ta pee Deewa aizinata Selgawas latweeschu lauku draudses mahzitaja W. Pantenius, muhsu tautas drauga un mihlotaja.

„No tahs firds pilnibas runna ta mutte.“
 Kad ta behdu wehsts no Selgawas atnahze, ka muhsu mihlais draugs un mahzitajs W. Pantenius nomirris, tad tappe muhsu firds pilna nostumschanas! — Tas, kas til firsnigi un mihligi mums par labbu darbojahs, ar farwu staidru, stipru un lehti saprohtamu mahzibu to taifnu zellu us dsihwibu rahdidams, tas newa wairs?! — Zik jauki, pateefigi un gudri bija winna wahrdi; zik leelu firsnigu mihlestibu winsch us mums turreja! Winsch gahdaja, ka labbas derrigas grahmatas mums jo lehti rohka nahktu; un zik dauds irr to stahstu un rakstu, ko winsch kohpâ ar nel. Mihgas mahzitaju Trey — ko meh arri wissi peeminnam — agahdaja, kurrus lassiht mums tohti patihkaks; un muhsu Awihfes winna wahrdi, stahsti, libdsibas un mahzibas to staidri rahda, kahdu leelu labprahtibu us muhsu tautu turreja. Winna farunnaschana un padohms katram firdi eepreezinaja. — Un nu tas newa wairs scheitan? — Redohmajohht nahwes-engelis to no mums atnehme! — Deews winnu mums par agri pee fewim atfauzis; pilnâ darbâ, pilnâ spehla buhdams, tas wehl warreja ilgus gaddus mums un teem dahrgeem farwejeem par preeku un labbumu dsihwoht; bet reds, muhsu dohmas newa Deewa dohmas. — Kad meh winna darboschonu apdohmajam, tad mums tâ leekahs: it kâ faule paschâ deenas widdu sildidama un gaischi spihdedama daschdeen ahtri tohp aptumschmota un winnas spohschums un siltums nu pasuhd, tapat arri notizzis ar muhsu

Pantenus. Ne lehti ne warrejam tizzeht, lã wianna dsihwibas saule paschã deenas widdu buhtu nodfiffuse.

Ahtri tas laiks irr aisgahjis, kurrã winsch ta Kunga wihna kalnã strahdadams daschu behdu-fahrstumu, daschu geuhribu, to deenas-nastu nesdaams pazeete, zihnidamees prett tumfibu, likdams fawu gaischibu spihdeht lauschu preekschã, lã kahdu augstã lukturi eedegtu fwezzi, lai ta spihd neween wianna draudsei, bet wisseem latweefcheem par labbu. Lã winsch ihfã laikã dauds gaddus peepildijis; wianna darboschana flawejamus augtus nessihb, ta fehlla, ko ar affarahm Deewu luhgdams sehjis, preezigi us augschu dohsees, un winnas fakne ne sapuhs; jo wianna m, tam sehjejam, taps dohta iswehleta schehlastiba tahs tizzibas, un jo flaista dalla eeksch ta Kunga namma.

Deews nemã arri fawã mihligã un laipnigã apgahdaschanã wianna behdigu atraitni un pamestus behrninus, tohs eepreezinahs un apmeerinahs; tapatt arri to no wianna lohptu un wadditu draudsi. Deewa schehliga rohla dseedinahs ar laiku tahs dsilkas firds wahtis ar debbestigu Balsamu.

Mehs no firds wehlejam un Deewu luhdsam, lã jel nelaika zeen. mahzitaja Pantenus gars tã nahktu us to jaunu mahzitaju, lãs wianna weetã kluhs eezeltã no Deewa un waldischanas, it lã Elias gars us Elisu nahzis, un lã ir mehs ne taptum aismirsti neds pamesti, bet lã schihs muhsu awischu-lappinas to sianu nestu, lã wehl rohnahs firds, lãs muhsu tautu tãpat lã nelaika Pantenus mihlo, un to ar derrigahm labbahm mahzibahm un sannahm par daschadeem notikkumeem apgahda. Mehã tam arri sohlam, ir pee schihm awischu lappinahm zil muhsu rohla spehs un kamehr Deewam patiks muhs dsihwus usturreht, palihdseht strahdaht to labbu darbu pee fawas un pee brachtu labklahschanas.

Au muhsu noschelota, peeminmeta mihla drauga Pantenus meefas kappã dufs, kluffã dsestrã meera-kambari, bet wianna peemina paliks pee mums, kamehr ween mehs dsihwi

buhfim, un lãd mehs no schihs dsihwibas atstahfim, tad zerrejam atkal ar wiannu tur tai fwehtu beedribã fatiktees. Schi zerriba lai muhsu apbehdinatu firdi lihds, tam laikam apmeerina un eepreezina.

Wianna wahrds lai paleef zeenã,
 Kad winsch no mums aisgahjis.
 Sirds lai dsennahs eeksch itweena
 Dsihwoht, lã winsch dsihwojis. —
 It lã wakkaram wehl spohschums,
 Kad jam atstahj saules kohschums,
 Lã irr wianna gohds wehl spihd,
 Kad jam patã schein wairã ne mihl.
 Ko winsch schein darrij's labbu,
 Flgi wehl muhs aplaimo, —
 Muhsu behrnu behrni dabbu
 Dahrgu fwehtibu zaur to.
 Deews, patã taisnais sawã sohbdã,
 Wianna darbus augsti gohdã,
 Un preeksch wisseem atmahsa,
 Tohs preeksch gaismas stahdina.

N. N. 30tã Jubli 1849.

— 9.

Mihlektibas gauda.

1.

Dehl tewis birst man affaras,
 Kad tu no mannim behds;
 Tu dsirdi mannas waimanas,
 Un tomehr fird' aieslehd'.

2.

Fau suddusi ta deenina,
 Us kurru lihgsinojohs. —
 Ko manna firds tew sohlija,
 Pehz to ne schehlojohs.

3.

La firds ko taggad eenihsti,
 Fau muhscham tawa ta;
 Ko taggad opkamp' mihligi,
 Ne buhs pastahwiga.

4.

Kad meeru grippi atrast sew,
 Kas taggad behg no mann':
 Tad aismirsti ko sneedsu tew,
 Un manni arridsan.

5.

Aismirsti ir to uppiti,
 Kur ar mann' staigaji:
 Kur mannim saldu muttiti,
 Tu pirm'reis dahwaji.

6.
Nodsihwo preekâ laizinu,
Kad buhfi tâhl' no mann';
Kad dsirdeſchu tew' laimigu,
Zad buhſchu meerâ gan.

7.
Bet tawu bild' no prahtinu
Ne kad iddſchſiſchu; —
Tew allasch preeku darriju —
Kâ tew' aiſmirſiſchu?

8.
Ne weenu preeka deeninu,
Eſ wairſ ne redſchſchu:
Kamehr eekſch dſeſtru kappinu
Eſ. kahju eezelſchu.

Hlsbrg.

Dſeefma, ar ko ſawu mihtu draugu un beedri,
Uns Leit an, Latweeſchu wallodas kohpeju,
winna dſimtes-deenâ 16tâ April 1849,
apſweizinja M. Zirriht.

Meld. Za veitiſchana pee mums nahf.

Man preeks, ka es peedſihwojiſ
Scho Zuhſu dſimtes-deenu,
Kur Deewſ Zuhſ irr aplaimojiſ, —
Ko peeminnu arweenu.
Tapehſ es ſchodeen atnahku,
Kaut gan ar wahrdeem ne mahku,
Zo Debbefſ-Zehwu ſlaweht.

Winfch brihniſchki Zuhſ waddijiſ
No ſchuhp'la lihdf ſcho deenu,
Zuhſ tehwiſchki apgabdajiſ
Ar Deewa wahrdu peenu,
Ko Zuhſ, kâ mantu, glabbajat
Un baggatigi iſdallat
Starp manneem tautas-brahleem.

Ul! man ta firdeſ arr' kahrojahſ
Pehſ tahda ſalda peena;
Un redſect mannim laimejahſ,
Zo atrast pee Zums Weena. —
Kod noſtummiſ es ſtaigaju,
Un padohnu ne ſinnaju,
Zad Zuhſ man to paſnedſat.

Wehl peemianâ ſtahw lihdfiſba,
Ko Zuhſ man ſtahtijjuſchi:
„Papreeksch' pa ebrkſchkeem jaſtaiga,
Wirms rohſes panahkuſchi.“

Un mannim wehl atſkanneja
Echiſ wahrdeſ, kaſ auſiſ ſivanija:
„Kaſ ſinn, kur laime ſeedoht!“

Par to Zums zittu ne ſinnu
Kâ labbu laimi wehleht;
Zad arceſeet ſchurpu waidſinu,
Eſ gribbu dſeedaht, ſpehleht:
Un nahzeet tē, apſchſchatees,
Ja labbi patihk klaufitees,
Kamehr es dſeefnu beigſchu.

Kai Deewſ dohd rohſchu-eelēju
Zums preezigeem zaur-ſtaigahſ,
Un wiſſa labba deweju
Zur augſchâ teiht, un ſtaigahſ
Ar wiſſeem Deewa engeleem
Un iſredſeteem ſautineem:
Gohdeſ Deewam! Alleluja!

Teefas ſluddinaſchanaſ.

Ulſ pawehleſchannu tahſ Reiſerikſas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiſſaſ Kreewu walſte 10. 10. 10.,
tohp no Grobihnſes aprinka teefas — kad terminſ par
uſlauſchannu un ſluddinaſchannu tahſ pee ſchihſ teefas
noliſktas teſtamenteſ ta dſimtas muifchâ Krohtē
nomirruſchâ dahrfneeka Undſche Roſenberg uſ 26tu
Auguſt ſ. g. noliſkt — wiſſi winna mantineeki, kâ
arri tee, kam kabbas taiſnaſ praſſiſchanaſ pee ta
buhtu, zaur ſcho uſaizinati, noliſktâ terminâ ſcheit pee-
teikteeſ. Grobinē, tai 7tâ Zuhli 1849. 2

(I. S.) Aprinka kungſ Theodor Hahn.
(Nr. 1089.) Sekretehrſ Szonn.

Ulſ pawehleſchannu tahſ Reiſerikſas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiſſaſ Kreewu Walſte 10. 10. 10.,
tohp no Kerklines pagasta teefas wiſſi un iſkatri, kam
kahdas parradu praſſiſchanaſ buhtu pee ta no Zumpra-
weeſchu Zianu mahjahm iſliſta ſaimneeka Indrikk
Stonkewig, par ka mantu inventariuma truhkuma
dehl konkurſe ſpreſſia, uſaizinati, pee ſaudeſchanaſ
ſawaſ teefas wiſſeſwehlat lihdf 12tu Auguſt ſ. g., kaſ
par to weenigu un iſſlehgſchanaſ terminu noliſkt, ſa-
waſ praſſiſchanaſ ſcheit uſdoht, jo wehlok neweenu
wairſ ne klaufihſ. Zeklaht tohp arriſdan wiſſi tee,
kam kahdas maſfaſchanaſ pee ta Zianu ſaimneeka
buhtu, zaur ſcho uſſaukti, ſawaſ parradus pee dub-
bultas ſtrahpſ — ja tohſ buhtu ſlehpufchi — pee-
doht. Zo duhſ wehrâ lik! Kerklines pagasta teefa,
tai 29tâ Zuhni 1849. 1

(Nr. 100.) ††† Zahn Gutmann, pag. wezz.
Th. Strauchmann, pag. teefas ſtrihw.

Brihw driſſeht.

No juhrmallas-gubernias augſtas waldſchanaſ puffes: Coſrath de la Croix.
No. 261.